

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร

**Teacher's Opinions Toward the Creative Leadership of School
Administrators in the Dindaeng-Huai-Kwang District Office, Under the
Bangkok Metropolitan Administrator**

นิภาพร จันทรจิตร และ ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Nipaporn Chantarachit and Pavida Tharasrisutti
Ramkhamhaeng University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: nipapornc357@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตดินแดง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 183 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการเปิดตารางสำเร็จรูป แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติค่าที (t - test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูที่มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstracts

This research aimed to study and compare teachers' opinions toward the creative leadership of school administrators in the Dindaeng-Huai-Kwang district office, under the Bangkok Metropolitan Administrator. Classified by educational background and work experience. The sample group used in this research was teachers affiliated with Dindaeng District Office Under Bangkok, 6 schools using the tables. The sample size was 183 people. The sample group was determined at the statistical significance level of .05 by opening the tables of Cohen, Manion, and Morrison, a simple random sampling method was used. The research tool was a five-level evaluation scale questionnaire.

The statistics used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA analysis. When differences were found, they were tested individually by the Scheffe's method Findings are as follows: 1. The teachers had opinions on the Creative leadership of school administrators in the Dindaeng-Huai-Kwang district office, overall and each aspect at a high level. 2. The teachers with different educational background had opinions on the Creative leadership of school administrators in the Dindaeng-Huai-Kwang district office, overall and in each aspect were not different. 3. The teachers with different work experience had no different opinions on the Creative leadership of school administrators in the Dindaeng-Huai-Kwang district office in overall and all aspects.

Keywords: Creative Leadership; School Administrators

บทนำ

ในสถานการณ์ปัจจุบัน สังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมีแนวโน้มการพัฒนาภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ทางด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการศึกษา การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาตนเองให้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญต่อการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน ในการนี้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนการบริหาร ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมี วิสัยทัศน์ในการบริหาร มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ความยืดหยุ่นในการบริหาร มีการทำงานเป็นทีม เล็งเห็นความสำคัญของการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ สำนักงาน ก.พ. (2563 : ออนไลน์)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นความสามารถในการจูงใจ ประสานงาน และนำบุคคลอื่นๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ จินตนาการ และความยืดหยุ่น ด้วยวิธีการหรือแนวทางใหม่อย่างท้าทาย และกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะเป็นผู้บริหารที่มีการแสดงพฤติกรรมตอบสนองเชิงจินตนาการโดยการคิดไตร่ตรองอย่างละเอียดถี่ถ้วนในสถานการณ์ต่างๆ และประเด็นต่างๆ ที่ท้าทายในสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่ง

การรู้มีเป้าหมายการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้มีโอกาสขยายความรู้ความสามารถอย่างตั้งและประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของผู้บริหารที่จะทำให้การบริหารงานประสบผลสำเร็จ กล้านำการเปลี่ยนแปลง เผชิญกับความท้าทาย ด้วยวิธีการใหม่ๆในการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สามารถผลักดันให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมาย โดยการสร้างแรงบันดาลใจ และจูงใจ ส่งเสริมและแนะนำ กระบวนการใหม่ ๆ ภายในองค์กรเพื่อที่จะทำให้อุบัติการณ์สามารถคิดนอกกรอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์หาแนวทางใหม่ๆ ในการบริหารและการสื่อสารภายในองค์กร มีความสามารถในการปรับตัวและกระบวนการทำงานต่างๆ ในองค์กรให้มีความง่ายคล่องตัว และยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดีมากขึ้น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กร และการจัดการในทุกๆระดับ ผู้นำเปรียบเสมือนจุดรวมแห่งพลังของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งในภาวะวิกฤติของระบบราชการ องค์กรมีความต้องการภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีความเข้มแข็ง ตั้งใจที่จะแก้ปัญหาอย่างกล้าหาญอดทน และต่อเนื่อง สามารถสร้างความมั่นใจให้เกิด การพัฒนาองค์กร ทำให้การทำงานเดินไปสู่ทิศทางที่ดีขึ้น เสริมสร้างประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ให้กับองค์กร สำนักงานเขตดินแดง (2563 : ออนไลน์)

อย่างไรก็ตามการบริหารงานของผู้นำบางส่วนได้ก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารอาทิ เช่น การบริหารงานบางอย่างเกิดความขัดแย้ง ความไม่เข้าใจกันระหว่างผู้บริหารและครูในโรงเรียนผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ในการบริหารงาน การมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานไม่ดี ไม่มีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน ไม่มีการบริหารงานแบบการทำงานเป็นทีม ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน การพัฒนาการศึกษาไม่เป็นไปตามการพัฒนาเทคโนโลยี กล่าวได้ว่าการศึกษายังล้าหลังเทคโนโลยี ในขณะที่เทคโนโลยีก้าวหน้าไปไกลแล้ว ผู้บริหารจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะมีการพัฒนาให้มีความรอบรู้ เข้าใจสถานการณ์การของสังคมโลกในปัจจุบัน บริหารงานในสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย เกิดการพัฒนา และนักเรียนได้รับผลประโยชน์อย่างสูงสุดจากการบริหารจัดการ ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องรับฟังความคิดเห็นของครู เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2563 : ออนไลน์)

ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะนำไปพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่จะทำให้เกิดแนวคิดในการบริหารงานแบบใหม่ ให้ครูได้ทำงานภายใต้การบริหารงานเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสถานศึกษาจะได้มีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัด กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 321 คน
- 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตดินแดง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 183 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Cohen, Manion, and Morrison (2011 : 147) และเมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้ว ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

2. เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination power) มีค่า .39 -.87 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่า .82 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีทั้งหมด 4 ด้าน ๆ ละ 10 ข้อ รวมจำนวน 40 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

จัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 183 ฉบับ และรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับมาได้ จำนวน 183 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของนำแบบสอบถามทั้งหมด ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

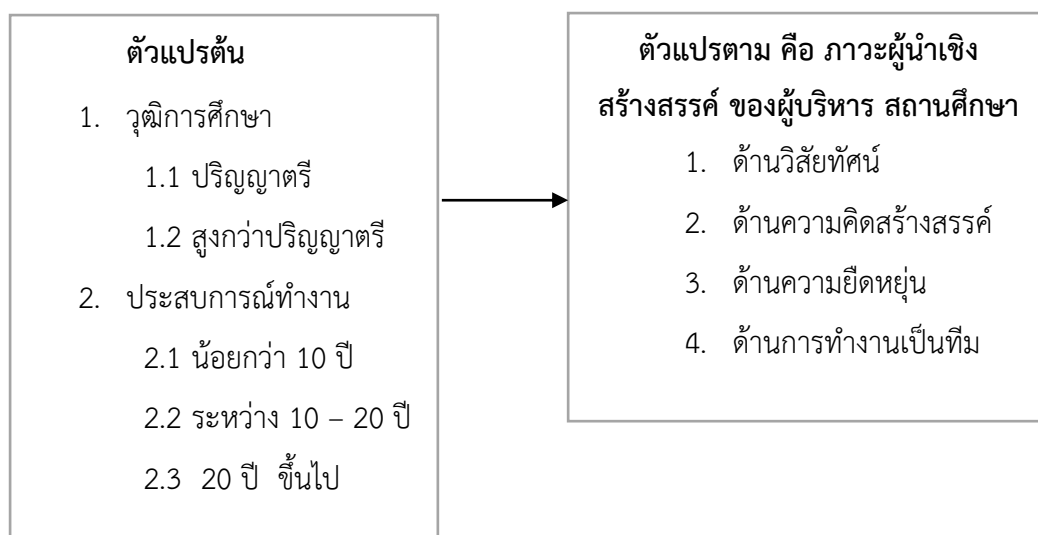
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การหาค่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการศึกษาใช้สถิติค่าที (t - test) แต่ถ้าเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการทำงานใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ มาทำการทดสอบโดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffit's Method)

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร มีรายละเอียดกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1.ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังตาราง ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานครในภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1.ด้านวิสัยทัศน์ในการบริหาร	4.07	0.38	มาก
2.ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.46	0.37	มาก
3.ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน	4.43	0.37	มาก
4.ด้านการทำงานเป็นทีม	4.26	0.53	มาก
รวม	4.31	0.41	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากตารางพบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.46) ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน ($\bar{X}$ = 4.43) และด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X}$ = 4.26) ตามลำดับ

2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ดังตารางดังนี้

การเปรียบเทียบความของความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา	วุฒิการศึกษา				t	P
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1.ด้านวิสัยทัศน์ในการบริหาร	4.10	0.38	4.03	0.39	1.001	0.318
2.ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.44	0.36	4.48	0.39	-0.647	0.518
3.ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน	4.41	0.36	4.46	0.38	-0.789	0.431
4.ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.26	0.52	4.26	0.55	-0.010	0.992
รวม	4.30	0.40	4.30	0.42	-0.145	0.885

* $p < .05$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากตารางพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่าง ดังตารางดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การสอน						F	P
	น้อยกว่า		ระหว่าง		20 ปีขึ้นไป			
	10 ปี		11-10 ปี					
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1.ด้านวิสัยทัศน์ในการบริหาร	4.07	0.37	4.09	0.43	4.03	0.30	0.249	0.779
2.ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.47	0.37	4.44	0.40	4.45	0.26	0.086	0.918
3.ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน	4.45	0.36	4.39	0.41	4.45	0.27	0.498	0.609
4.ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.32	0.51	4.16	0.57	4.32	0.44	2.341	0.099
รวม	4.32	0.40	4.27	0.45	4.31	0.31	0.891	0.412

วิเคราะห์ข้อมูล จากตารางพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น และการทำงานเป็นทีม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการบริหารสถานศึกษาเชิงสร้างสรรค์สอดคล้องกับ จันจิรา น้ำข้าว (2562 : 86) ได้ศึกษาภาวะเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารปรับนโยบายตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสามารถในการประสานงานกับผู้ร่วมงานในการปรับตัวอย่างต่อเนื่องความสามารถในการคิดเพื่อแก้ปัญหา เหมาะสมกับสถานการณ์ และสอดคล้องกับ ศศิรดา แสงไทย และคณะ (2562 : 3299-3313) ได้ศึกษา รูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีองค์ประกอบที่สำคัญคือวิสัยทัศน์ การสร้างวิสัยทัศน์ การสื่อสารวิสัยทัศน์ การสร้างแรงบันดาลใจด้านผู้นำของผู้นำ ความตระหนักรู้วัฒนธรรม และบรรยากาศ ความสามารถทางเทคโนโลยี ความสามารถทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรมสร้างสรรค์ นวัตกรรมประยุกต์ใช้ นวัตกรรมความท้าทาย ดังนั้นการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์หากดำเนินการพัฒนารูปแบบไปในการพัฒนาผู้บริหารเก่าและผู้บริหารใหม่จะสามารถต่อยอดองค์ความรู้ในการคิดสร้างสรรค์ รูปแบบการบริหารงานที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วม บรรยากาศแบบเปิดและการยอมรับความสามารถของเพื่อนร่วมงานหรืออีกหลายตัวบ่งชี้ที่เป็นข้อค้นพบ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1.1 ด้านวิสัยทัศน์ในการบริหาร พบว่าครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตดินแดง - ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการประชุมวางแผนการกำหนดวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ มีคิดไตร่ตรอง และมีความสุข รอบคอบในการบริหารงานอยู่เสมอ และสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และทิศทางการมุ่งสู่ความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ วรรณทิพย์ ปั่นก้อน (2259 : 87) ได้ศึกษา ภาวะเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านวิสัยทัศน์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีความสามารถในการกำหนดเป้าหมายของหน่วยงานสู่ความเป็นเลิศ กำหนดวิสัยทัศน์ปรับปรุงพันธกิจ และยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงใหม่เกิดขึ้น และสอดคล้องกับ เพ็ญภา ศิริภูธร (2562 : 56) ได้ศึกษา การศึกษาภาวะเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง ด้านวิสัยทัศน์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองคิดหายุทธศาสตร์ใหม่ๆ ในการจัดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้มีความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และนอกองค์กร

1.2 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตดินแดง - ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการบูรณาการความรู้เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมอย่างสร้างสรรค์ ออกแบบกระบวนการ หรือขั้นตอนการทำงาน ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และ มีการวางแผนการทำงานที่แปลกใหม่ และไม่ซ้ำใคร ซึ่งสอดคล้องกับ วินา สุทธิโพธิ์ และ จักรกฤษณ์ โปดาพล (2561 : 99-114) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาก่อนที่จะมาดำรงตำแหน่งได้มีการพัฒนาในด้านต่างๆได้มีการจัดอบรมประชุม สัมมนา ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดให้มีความรู้ในการปฏิบัติตามหน้าที่ให้ยึดหลักคุณธรรม นิติธรรม ความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ หลักการคุ้มค่า

1.3 ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตดินแดง - ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารมีการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว มีความชัดเจนในการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้น และ เปิดกว้างรับความคิดเห็นใหม่ๆ อย่างอิสระและบริหารแบบร่วมมือ สามารถคิดดัดแปลงความรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ขวัญฤทัย ภูสาระ และคณะ (2562 : 51-60) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ทางสำนักงานเขตให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาโดยกำหนดเป้าประสงค์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศส่วนบุคคลคิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรมมีภาวะผู้นำมีสำนึกรับผิดชอบต่อและบริหารแบบร่วมมือ ได้ และสอดคล้องกับ รอชียะห์ ลาเต๊ะ (2561 : 52) ได้ศึกษา การศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสามารถคิดดัดแปลงความรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์ และครอบคลุมทุกด้าน มีลักษณะการคิดรวบรวมเหตุการณ์ หรือแก้ปัญหาได้มาก กว้างไกลหลายทิศทางที่แปลกใหม่ และมีคุณค่าโดยสามารถดัดแปลงเหตุการณ์ หรือแก้ปัญหาได้มากมีลักษณะยืดหยุ่นผสมผสานความคิดเดิมให้เกิดเป็นสิ่งใหม่และมีประโยชน์

1.4 ด้านการทำงานเป็นทีม พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตดินแดง - ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะมีการระดมความคิดเห็นของครู เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกันอย่างชัดเจน และ มีการติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ ทวีภรณ์ วรชิน และคณะ (2559 : 146-164) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านการทำงานเป็นทีม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการนำบุคคลอื่นผ่านกระบวนการ หรือวิธีการร่วมกันเป็นการค้นหาปัญหาอย่างละเอียดถี่ถ้วน และการดำเนินการแก้ปัญหาด้วยแนวทางใหม่ๆ เป็นกระบวนการที่จำเป็นที่ต้องใช้ภาษาในการสื่อสารร่วมกันระหว่างบุคคลอย่าง

มีประสิทธิภาพ สามารถทำความเข้าใจได้อย่างรวดเร็วรู้จักกระบวนการเชิงสร้างสรรค์ในด้านการเชิงสร้างสรรค์ต้องมีทักษะในการจัดการกับบุคคลอื่น

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง - ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารล้วนมีการบริหารงานในสภาพแวดล้อม และสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ กับบุคลากรทุกฝ่าย ส่งผลให้ครูมีอิสระในการทำงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่แสดงถึงความยืดหยุ่นทางความคิดและการกระทำรวมทั้งเป็นผู้ที่มีความสมดุลในชีวิตที่รู้จักพัฒนาตนเองเสมอทั้งด้านร่างกายจิตใจอารมณ์และจิตวิญญาณ สอดคล้องกับ ปราโมทย์ พรหมนิล (2560 : 35) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 6 พบว่า จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เพราะวุฒิการศึกษาต่างกัน แต่การแสดงออกซึ่งการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดเวลา มีเจตคติเชิงบวกต่อโลก และต่อชีวิต เชื่อมมั่นในคุณค่าและศักยภาพของตนเองและผู้อื่นที่พร้อมจะก้าวข้ามอุปสรรคไปด้วยกัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่แสดงถึงความยืดหยุ่นทางความคิดและการกระทำรวมทั้งเป็นผู้ที่มีความสมดุลในชีวิตที่รู้จักพัฒนาตนเองเสมอทั้งด้านร่างกายจิตใจอารมณ์และจิตวิญญาณ ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ อุษณีย์ ศรีเจริญ และจรัส อติวิทยากรณ์ (2560 : 42) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับบรรยากาศของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 พบว่า จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เพราะมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารที่เน้นการควบคุมกลายมาเป็นการมอบอำนาจ การแข่งขันกลายเป็นความร่วมมือ การให้รางวัลที่เน้นวัตถุซึ่งสิ่งของกลายเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ต่อกัน ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมสนับสนุนให้ครูสามารถพัฒนาศักยภาพของตนให้เป็นผู้ให้ได้มากกว่าที่จะใช้ตำแหน่งเพื่อควบคุมหรือจำกัดความสามารถ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง - ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน หากได้รับมอบหมายงาน หรือบทบาทหน้าที่ในการทำงาน จะแสดงศักยภาพในตัวบุคคลการทำงานอย่างเต็มที่ในการใช้ความรู้ และทักษะเข้าใจต่าง ๆ เพื่อให้งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา อีกทั้งการทำงานร่วมกันในทีมจะมีผู้ที่มีความสามารถและความถนัดที่แตกต่างกัน แต่เมื่อรวมทีมกันแล้วสามารถช่วยเหลือกันได้อย่างดี ส่งผลให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ สอดคล้องกับ จุฑาพร ชินทัพพ์ และ พิพัฒน์ นนทนาธรณ์ (2560 : 121-131) ได้ศึกษา อิทธิพล

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีผลต่อภาพลักษณ์ของสมาคมมวยไทยสมัครเล่นแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหารเชิงสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน ดังนี้ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์คำนึงถึงปัจเจกบุคคล มีความยืดหยุ่นและปรับตัวมีความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีมของผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ส่งผลต่อความรับผิดชอบต่อองค์กรในด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย จริยธรรม และการเสียสละเพื่อสังคม และสอดคล้องกับ กฤษพล อมระนันท์ (2559 : 97) ได้ศึกษา การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่จันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน พบว่า แต่ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหารเชิงสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน ดังนี้ ผู้บริหารในอนาคตจะต้องเป็นผู้ที่รอบรู้ มีการศึกษา เป็นผู้ที่มีความสามารถในการลักษณะธรรมชาติของการเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและเป็นคนที่ลักษณะเป็นตัวเองมีจินตนาการความกล้าหาญเมื่อเข้าดำรงตำแหน่งและร่วมมือในโครงการศึกษาต่างๆ จำเป็นต้องยอมรับริเริ่มหน้าที่ที่จะทำการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เพื่อบรรลุแนวทางใหม่ของการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารมีการนำวิธีการใหม่ใหม่มาใช้จัดการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสามารถกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเกิดความคิดใหม่ใหม่ในการจัดการเรียนการสอนสร้างประดิษฐ์คิดค้นและกล้านำสิ่งใหม่ใหม่มาใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพของงานที่ปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากสิ่งที่ได้จากงานวิจัย

1. ด้านวิสัยทัศน์ในการบริหาร ผู้บริหารตระหนักถึงการมีความคิดริเริ่มในการนำแนวคิดไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง
2. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสร้างแรงกระตุ้น ให้ผู้ร่วมงานเป็นผู้สร้างสรรค์สิ่งใหม่
3. ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน ผู้บริหารตระหนักถึงการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา
4. ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารที่ดีควรส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีบทบาทในการเป็นผู้ประสานงาน วิเคราะห์ สังเคราะห์ความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. วิเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตดินแดง - ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ความสัมพันธ์ของครูในการ
ทำงานร่วมกันกับผู้บริหารสำนักงานเขตดินแดง - ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- กฤษพล อัมระนันท์. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่วงก์สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. การค้นคว้าอิสระการศึกษา
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ขวัญฤทัย ภู่อาระ และคณะ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
เขต 1. วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์. 21 (2), 51-60
- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2561). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขต
ศรีล้านช้าง.
- จันจิรา น้ำข้าว. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุฑาทพร ชินทัพพ์ และพิพัฒน์ นนทนาธรณ์. (2560). อิทธิพลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และความรับผิดชอบต่อ
สังคมที่มีผลต่อภาพลักษณ์ของสมาคมมวยไทยสมัครเล่นแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์. วารสาร
สมาคมนักวิจัย. 22 (3), 121-131
- ทวีภรณ์ วรชิน และคณะ. (2559). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วารสารการบริหารปกครอง. 5 (2), 146-164
- ปราโมทย์ พรหมนิล. (2560). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 6. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- เพ็ญญา ศรีภูธร. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

- ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อง. (2559). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรีเขต 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รอชียะห์ ลาเต๊ะ. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ (ศษ.ม.(การบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม)). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- วินา สุทธิโพธิ์ และจักรกฤษณ์ โปตาพล. (2561). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*. 7 (2), 99-114
- ศศิธรดา แพงไทย และคณะ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*. 6 (7), 3299-3313
- สำนักงาน ก.พ. (2563). การคิดสร้างสรรค์. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/document/ocsc-2017-eb13.pdf>
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2563). จำนวนข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2563. แหล่งที่มา: <http://www.bangkok.go.th/bangkokeducation>
- สำนักงานเขตดินแดง. (2563). ข้อมูลพื้นฐาน. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2563. แหล่งที่มา: <http://www.bangkok.go.th/dindaeng/>
- อุษณีย์ ศรีเจริญ และจรัส อติวิทยาภรณ์. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับบรรยากาศของโรงเรียนตามความคิดของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2011). *Research methods in education*. (7 th ed.). New York: Routledge.